

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2 Kar	Pszichológia és Neveléstudományok Kar
1.3 Intézet	Alkalmazott Pszichológia Intézet
1.4 Szakterület	Pszichológia
1.5 Képzési szint	Mesterképzés
1.6 Szak / Képesítés	Pszichológiai tanácsadás és beavatkozás

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Kognitív tréning technikák						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Szamosközi István, professor						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Szamosközi István, professor						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	4.	2.6. Értékelés módja	Kol	2.7 Tantárgy típusa	DS

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz. óraszám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					35
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					35
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz. óraszama	84				
3.8 A félév össz. óraszama	132				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Az előadásokon való aktív részvételnek előfeltétele, az egyes témákhoz megadott könyvészet elolvasása
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• Szemináriumokon való aktív részvételnek előfeltétele, az egyes témákhoz megadott könyvészet elolvasása

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C.1 A pszichológia szakterületére vonatkozó fogalmakkal való műveletek végzése</p> <p>C.2 Pszichológiai kutatási design tervezése és kivitelezése</p> <p>C.3 A problémahelyzetek és a lehetséges megoldások kritikai felmérése</p>
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A deontológiai szabályoknak megfelelő tevékenység kifejtése • A hatékony munkamódszerek alkalmazása egy multi-diszciplináris csoportban, különböző hierarchiai szinteken • Az önfejlesztési szükségletek felülvizsgálata a kontextus által megkövetelt állandó szakmai továbbképzés érdekében

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A viselkedést irányító kognitív rendszer sajátosságainak, törvényszerűségeinek megértése • A kognitív pszichológia alapfogalmainak és elméleteinek elsajátítása és megértése • Alapvető kísérletek megismerése, amelyek a kognitív pszichológia elméleteinek és fő fogalmainak alapjait képezik • Az információ megszerzésében, feldolgozásában résztvevő kognitív folyamatok struktúrájának és működésének megértése • A területre jellemző meghatározott helyzetek, problémák megoldására kidolgozott alpmódszerek és elvek alkalmazása felügyelet alatt • Standard kritériumok és módszerek alkalmazása különböző folyamatok, programok, projektek, elvek, módszerek és elméletek minőségének felmérésére • Szakprojektek kidolgozása a szakmában elfogadott elvek és módszerek segítségével
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • A területre vonatkozó szaknyelvben megfelelően alkalmazni az elveket, elméleteket és alapvető módszereket, a pszichológiában elsősorban, a társadalom-tudományokban • A pszichológiai tudományok alap-tulajdonságainak a főbb paradigmák és módszertani irányzatoknak a leírása • A tények és elméletek magyarázata alapfogalmak segítségével, saját megfigyelések és információk alapján • Érvelések alkalmazása, az érvek validitásának értékelésére

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A kognitív fejlesztési módszerek alapfogalmi és módszertani keretei	Előadás,problematizálás	
2. Az egyéni különbségek és a motivációs tényezők hatásai a kognitív tréning hatékonyságára	Előadás,problematizálás	
3. A kognitív plaszticitás fogalma	Előadás,problematizálás	
4. A kisiskolás korú gyermekek kognitív fejlesztő	Előadás,problematizálás	

módszerei I		
5. A kisiskolás korú gyermekek kognitív fejlesztő módszerei II	Előadás,problematizálás	
6. A felnőttkorban alkalmazott kognitív fejlesztő módszerek	Előadás,problematizálás	
7. Az öregkorban alkalmazott kognitív fejlesztő módszerek	Előadás,problematizálás	
8. A memoriát fejlesztő eljárások – az epizódikus emlékezés	Előadás,problematizálás	
9. A munkamemória fejlesztési módszerei	Előadás,problematizálás	
10. A prospektív memória fejleszthetősége	Előadás,problematizálás	
11. Az exekutív kognitív folyamatok fejlesztésének eljárásai	Előadás,problematizálás	
12. Az észlelés és a figyelem fejlesztése video tréning módszerrel	Előadás,problematizálás	
13. A metakognitív folyamatok fejleszthetősége	Előadás,problematizálás	
14. A különleges nevelési igényű iskolásoknál alkalmazott kognitív tréning alapelvei	Előadás,problematizálás	

Könyvészet

Detterman, D. K., & Sternberg, R. J. (1993). *Transfer on trial: Intelligence, cognition, and instruction*. Westport: Ablex.

Green, C. S., Strobach, T., & Schubert, T. (2014). On methodological standards in training and transfer experiments. *Psychological Research*, 78 (6), 756–772.

Karbach, J., & Kray, J. (2009). How useful is executive control training? Age differences in near and far transfer of task- switching training. *Developmental Science*, 12 , 978–990.

Karbach, J., & Unger, K. (2014). *Executive control training from middle childhood to adolescence*. *Frontiers in Psychology*, 5 , 390.

Karbach, J., & Verhaeghen, P. (2014). Making working memory work: A meta-analysis of executive- control and working memory training in older adults. *Psychological Science*, 2, 2027–2037.

Schwaighofer, M., Fischer, F., & Bühner, M. (2015). Does working memory training transfer? A meta-analysis including training conditions as moderators. *Educational Psychologist*, 50 (2), 138–166.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A kognitív fejlesztési módszerek alapfogalmai és módszertani keretei	Tematikus megbeszélés	
2. Az egyéni különbségek és a motivációs tényezők hatásai a kognitív tréning hatékonyságára	Csoportos megbeszélés	
3. A kognitív plaszticitás fogalma	Modellálás, érvelés	
4. A kisiskolás korú gyermekek kognitív fejlesztő módszerei I	Tematikus megbeszélés	

5. A kisiskolás korú gyermekek kognitív fejlesztő módszerei II	Tematikus megbeszélés	
6. A felnőttkorban alkalmazott kognitív fejlesztő módszerek	Bemutató, csoportos megbeszélés	
7. Az öregkorban alkalmazott kognitív fejlesztő módszerek	Csoportos megbeszélés	
8. A memoriát fejlesztő eljárások – az epizódikus emlékezés	Tematikus megbeszélés	
9. A munkamemória fejlesztési módszerei	Egyéni vagy csoportos bemutató	
10. A prospektív memória fejleszthetősége	Egyéni vagy csoportos bemutató	
11. Az exekutív kognitív folyamatok fejlesztésének eljárásai	Tematikus megbeszélés	
12. Az észlelés és a figyelem fejlesztése video tréning módszerrel	Tematikus megbeszélés	
13. A metakognitív folyamatok fejleszthetősége	Érvelés	
14. A különleges nevelési igényű iskolásoknál alkalmazott kognitív tréning alapelvei	Egyéni vagy csoportos bemutató	

Könyvészet

- Detterman, D. K., & Sternberg, R. J. (1993). *Transfer on trial: Intelligence, cognition, and instruction*. Westport: Ablex.
- Green, C. S., Strobach, T., & Schubert, T. (2014). On methodological standards in training and transfer experiments. *Psychological Research*, 78 (6), 756–772.
- Karbach, J., & Kray, J. (2009). How useful is executive control training? Age differences in near and far transfer of task- switching training. *Developmental Science*, 12 , 978–990.
- Karbach, J., & Unger, K. (2014). *Executive control training from middle childhood to adolescence*. *Frontiers in Psychology*, 5 , 390.
- Karbach, J., & Verhaeghen, P. (2014). Making working memory work: A meta-analysis of executive- control and working memory training in older adults. *Psychological Science*, 2, 2027–2037.
- Schwaighofer, M., Fischer, F., & Bühner, M. (2015). Does working memory training transfer? A meta-analysis including training conditions as moderators. *Educational Psychologist*, 50 (2), 138–166.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- Romániai Pszichológusok Társaságának Deontológiai Kódjának és előírásainak, törvényének megfelelő (Colegiul Psihologilor din România, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică (www.copsi.ro) și a **Procedurilor de atestare în conformitate cu Normele metodologice de aplicare a Legii 213/2004**)
- A felsőoktatási foglalkoztatások-szaktárkák nyilvántartásának megfelelő (Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior)(<http://www.ncis.ro>)
- Romániai szaktárkák besorolásának megfelelő (Clasificarea Ocupațiilor din România <http://www.mmuncii.ro/>)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	-	-	
10.5 Szeminárium / Labor	Portfólió: egy konkrét eset jegyzőkönyvének kiértékelése	Tartalmi elemzés	100%

10.6 A teljesítmény minimális követelményei

- Ha a félévi vizsga részét alkotó (végsőjegy 50%-a) szóbeli vizsgán a diák nem kapja meg az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt 50%-os előírásoknak eleget tett.

Az óralátogatási kötelezettségeket (min. 85%) elmulasztó nappali tagozatos hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után. A gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében az igazolt vagy igazolatlan hiányzások maximális hányada az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet (14 jelenlétből jelenlétből max. 3-szor lehet hiányozni).

A távoktatásos hallgatók kontaktórákon való részvétele kötelező, ez a vizsgára való jelentkezés előfeltétele.

A gyakorlati dolgozat(ok) leadása és bemutatása kötelező, kizáró jellegű, a vizsgára való jelentkezés előfeltétele.

A plagizált, másolt, egyező félévi dolgozatok leadása esetén, illetve a vizsgázás közben történő együttműködés, másolás esetén, a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után.

A félév közbeni feladatok vizsgaidőszakban, pótvizsgaidőszakban és pót-pótvizsga időszakban nem pótolhatóak.

Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt szesszióra, pótvizsgára, jegyemelésre vagy pót-pótvizsgára jelentkeznek, **minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális, feladatok, projektek stb.)** eleget kell tenniük.

Kitöltés dátuma

2019.09.15.

Előadás felelőse

dr. Szamosközi István, professzor

Szeminárium felelősei

dr. Szamosközi István, professzor

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2019.09.17

Intézetigazgató

dr. Batiz Enikő, adjunktus